

پژوهشکده شورای نگهبان
گزارش استدلالی

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

**قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق
روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی**

مصوب ۱۳۹۶/۵/۳۱

پژوهشکده شورای نگهبان

باسمه تعالی

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

**قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار
در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع
صندوق توسعه ملی مصوب ۱۳۹۶/۵/۳۱**

تاریخ تصویب: ۱۳۹۶/۰۵/۳۱

کد گزارش: ۱۴۰۱۰۸۱۷

تاریخ نظر شورای نگهبان: ۱۳۹۶/۰۶/۰۸

پژوهشکده شورای نگهبان

قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و

عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی

مصوب ۱۳۹۶/۵/۳۱

درباره قانون

«لایحه اعطای تسهیلات از محل منابع صندوق توسعه ملی برای ایجاد اشتغال در روستاها با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته، عشایری و مرزی» بنا به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور در جلسه ۱۳۹۵/۸/۲۳ هیئت وزیران با قید دو فوریت به تصویب رسید و برای طی تشریفات قانونی به مجلس شورای اسلامی ارسال شد. در مقدمه‌ی توجیهی این لایحه آمده است: به منظور توسعه‌ی روستاها و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق کمتر توسعه یافته روستایی و عشایری در راستای تحقق اهداف سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود.

پس از وصول این لایحه به مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۹۵/۹/۱۴ نمایندگان صرفاً با قید یک فوریت رسیدگی به آن موافقت کردند و جهت بررسی به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس به عنوان کمیسیون اصلی ارسال شد که کمیسیون مذکور با اصلاحاتی در عنوان و متن، این لایحه را در جلسه ۱۳۹۶/۳/۲۱ به تصویب رساند و گزارش آن را به مجلس ارائه کرد. گزارش کمیسیون در تاریخ ۱۳۹۶/۴/۱۸ در صحن علنی مجلس مطرح و نهایتاً با تغییراتی در متن و عنوان، سرانجام با عنوان «لایحه حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی» به تصویب نمایندگان رسید و برای طی روند قانونی مذکور در اصل (۹۴) قانون اساسی، به موجب نامه‌ی شماره ۲۲۱/۳۰۷۱۵ مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۱ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان با تشکیل جلسه در تاریخ ۱۳۹۶/۵/۱۱، این مصوبه را بررسی کرد و نظر خود مبنی بر مغایرت برخی از مواد این مصوبه با قانون اساسی را طی نامه‌ی شماره ۹۶/۱۰۲/۲۰۹۷ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۲ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد. با اعاده‌ی این مصوبه به مجلس، نمایندگان در جلسه‌ی علنی مورخ ۱۳۹۶/۵/۳۱، اصلاحات لازم را برای برطرف شدن ایراد شورای نگهبان اعمال کردند و مصوبه‌ی اصلاحی را طی نامه‌ی شماره ۲۲۱/۴۵۶۹۷ مورخ ۱۳۹۶/۶/۴

جهت اظهار نظر به شورای نگهبان ارسال کردند. شورای نگهبان نیز در جلسه ۱۳۹۶/۶/۸ پس از بررسی مصوبه‌ی اصلاحی، ایراد پیشین خود به این مصوبه را برطرف شده دانستند و نظر خود مبنی بر مغایرت نداشتن این مصوبه با موازین شرع و قانون اساسی را طی نامه‌ی شماره ۹۶/۱۰۲/۲۳۹۶ مورخ ۱۳۹۶/۶/۸ به مجلس شورای اسلامی اعلام کردند.

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۶/۴/۱۸ (مرحله نخست)

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۶/۵/۱۱

* کلیت مصوبه

▪ دیدگاه مغایرت

مصوبه‌ی حاضر از جهات متعددی از جمله سپرده‌گذاری صندوق در بانک‌های عامل به صورت ریالی، تعیین چهارچوب و نحوه سپرده‌گذاری صندوق، امکان سپرده‌گذاری صندوق توسعه ملی در صندوق کارآفرینی امید، خلاف بند (۱۰) سیاست‌های کلی برنامه‌ی پنج‌ساله‌ی ششم توسعه ابلاغی مقام معظم رهبری^۱ و همچنین اساسنامه‌ی دائمی صندوق توسعه‌ی ملی

۱. بند (۱۰) سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله ششم توسعه ابلاغی ۱۳۹۴/۴/۹ مقام معظم رهبری: «۱۰- تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه‌ی عمومی به «منابع و سرمایه‌های زاینده‌ی اقتصادی» و دائمی شدن اساسنامه‌ی صندوق توسعه‌ی ملی با تنفیذ اساسنامه‌ی موجود و واریز سالانه (۳۰) درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز به صندوق توسعه‌ی ملی و افزایش حداقل (۲) واحد درصد سالیانه به آن.

۱۰-۱- استقلال مدیریت حساب‌ها از بانک مرکزی.

۱۰-۲- ارائه‌ی تسهیلات از منابع صندوق توسعه‌ی ملی به بخش‌های غیردولتی به صورت ارزی.

۱۰-۳- استقلال مصارف صندوق توسعه‌ی ملی از تکالیف بودجه‌ای و قوانین عادی.

۱۰-۴- سپرده‌گذاری ارزی حداکثر (۲۰) درصد از منابع ورودی صندوق، نزد بانک‌های عامل در قبال اخذ خط اعتباری ریالی از بانک‌های مذکور برای ارائه‌ی تسهیلات ریالی به بخش کشاورزی، صنایع کوچک و متوسط و تعاونی با معرفی صندوق توسعه‌ی ملی.»

در خصوص اختیارات هیئت امنای صندوق و در نتیجه، مغایر با بند (۱) اصل (۱۱۰) قانون اساسی است؛ چون اولاً براساس بند (۱۰) سیاست‌های کلی برنامه‌ی پنج‌ساله‌ی ششم، صندوق توسعه‌ی ملی نزد بانک‌های عامل سپرده‌گذاری می‌کند و خود صندوق پرداخت‌کننده‌ی تسهیلات است و به موجب اساسنامه‌ی دائمی صندوق توسعه‌ی ملی، اعطای کلیه‌ی تسهیلات صندوق صرفاً از طریق عاملیت بانک‌های دولتی و غیر دولتی است. ثانیاً مطابق با بند (۱) اصل (۱۱۰)، تعیین سیاست‌های کلی نظام پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام، بر عهده‌ی مقام رهبری است و رعایت این سیاست‌ها در تمامی قوانین و مقررات لازم‌الاتباع است. از طرفی، استیذان رئیس مجلس از مقام معظم رهبری در خصوص این مصوبه،^۱ رافع ایراد مغایرت کلیت این مصوبه با اصل (۱۱۰) قانون اساسی نیست؛ چون با

۱. نامه‌ی شماره ۱۰/۳۲۵۵۰/د مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۶ رئیس مجلس شورای اسلامی خطاب به رهبر معظم انقلاب اسلامی: «محضر مبارک حضرت آیت الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی) رهبر معظم انقلاب اسلامی باسلام و تحیات

احتراماً، به استحضار می‌رساند لایحه‌ای دولت در زمینه‌ی توسعه‌ی روستا به مجلس ارائه نمود که اساس آن استفاده از صندوق توسعه‌ی ملی به میزان ۱/۵ میلیارد دلار (معادل ریالی)، جهت سرمایه‌گذاری در روستاها و ایجاد اشتغال بود. در این لایحه چند اشکال وجود داشت:

۱- همه‌ی بانک‌ها و صندوق‌ها را شامل می‌شد که می‌توانستند از این منبع به‌عنوان بانک عامل استفاده کنند و نتیجتاً روشن نمی‌شد چگونه به هدف اصلی رسیده‌اند.

۲- خود بانک یا صندوق‌ها از منابع خود چیزی به این امکانی که صندوق ایجاد کرده نمی‌افزودند.

۳- گرچه هدف‌گذاری، سرمایه‌گذاری در روستا بود، ولی چارچوب‌های روشنی برای تحقق آن در لایحه دیده نشده بود؛ لذا در کمیسیون مربوطه، چندین جلسه مورد بررسی قرار گرفت و بنده نیز با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، جهاد کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه، جلسه‌ای گذاشتم و این اشکالات را رفع نمودیم؛ یعنی اولاً بانک‌ها و صندوق‌ها محدود شد که قابل نظارت جهت تحقق این هدف باشند. ثانیاً این پنج بانک و صندوق به شرطی از این امکان می‌توانند استفاده کنند که معادل آن را خود به این سرمایه کلی بیفزایند. ثالثاً زمان مشخص شد که بانک‌های عامل منابع صندوق را حداکثر (۶) ساله بازپرداخت نمایند. رابعاً سودی که به بنگاه‌های سرمایه‌گذاران بخش کشاورزی و صنعتی تعلق می‌گیرد از (۶) درصد بیشتر نباشد (متوسط). خامساً برای بخش عشایر و روستاها و شهرهای زیر ده هزار نفر این منابع تخصیص یابد، آن‌هم فقط مربوط به سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی که در زمینه تولید، چه کشاورزی و چه صنعتی مستقر در این مناطق باشند. سادساً سیستم نظارتی و کنترلی و شفافیت اطلاعات، برای پرداخت‌ها و ارزیابی در نظر گرفته شد.

توجه به سازوکار پیش‌بینی شده در قانون اساسی از جمله اصول (۹۴) و (۱۱۲)، مصوبه‌ی مجلس می‌بایست به شورای نگهبان ارسال شود و در صورت ایراد مغایرت مصوبه با شرع یا قانون اساسی توسط شورای نگهبان، مصوبه جهت اصلاح به مجلس شورای اسلامی ارسال می‌شود و در صورت عدم اصلاح ایراد و اصرار مجلس بر مصوبه‌ی خود به جهت مصلحت نظام، آن مصوبه به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال می‌شود. بنابراین، درست نیست که قبل از اینکه مصوبه به شورای نگهبان ارسال شود و توسط شورای نگهبان مورد بررسی قرار گیرد، مجلس بدون طی فرایند و تشریفات قانون اساسی، از مقام معظم رهبری در خصوص ایرادات احتمالی اذن بگیرد.

■ دیدگاه عدم مغایرت

اگرچه کلیت این مصوبه از جهت مغایرت با مفاد بند (۱۰) سیاست‌های کلی برنامه‌ی پنج‌ساله‌ی ششم توسعه ابلاغی مقام معظم رهبری و همچنین اساسنامه‌ی دائمی صندوق توسعه‌ی ملی مبنی بر ممنوعیت برداشت از صندوق توسعه‌ی ملی، خلاف اصل (۱۱۰) قانون اساسی است، ولی با توجه به نامه‌ی شماره ۱/۳۲۴۶۵ مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۸ رئیس دفتر مقام معظم رهبری خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی مبنی بر موافقت معظم‌له با مصوبه‌ی

→

با این اصلاحات، قانون در مجلس با رأی بالای (۱۸۰) نفر (بیش از دوسوم آراء حاضرین) تصویب شد و به شورای نگهبان ارسال گردید. البته در مجلس چند بار اخطار مغایرت با اصل (۱۱۰) قانون اساسی داده شد و بنده نیز اخطار را وارد دانستم؛ ولی مجلس به اخطار رأی نداد که نشان می‌داد نمایندگان علی‌العموم این کار را برای توسعه روستا لازم می‌دانند.

علی‌القاعده شورای محترم نگهبان به خاطر استفاده از صندوق ایراد خواهند گرفت. ایراد، مربوط به استفاده از منابع صندوق و بخش خصوصی نیست؛ چون این امر تأمین شده است. اشکال شورای نگهبان ورود مجلس در مسیر تصمیم‌گیری صندوق است که خلاف اساسنامه خواهد بود. لذا چنانچه با تغییرات حاصله در لایحه‌ی دولت نظر حضرت‌عالی بر انجام این امر باشد نیازمند انتقال این نظر به شورای محترم نگهبان است.»

نامه‌ی شماره ۱/۳۲۴۶۵ مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۸ رئیس دفتر مقام معظم رهبری خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی: «... به استحضار مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) رسید. مقرر فرمودند:

با نظر مجلس شورای اسلامی موافقم، مشروط بر اینکه موارد شش‌گانه آمده در بند (۳) نامه‌ی جناب‌عالی مورد اهتمام جدی قرار گیرد.»

مجلس شورای اسلامی مشروط به مورد توجه قرار گرفتن موارد مذکور در بند (۳) نامه‌ی رئیس مجلس، ایراد مذکور برطرف شده است و لذا از این حیث نمی‌توان به کلیت این مصوبه ایراد گرفت. آنچه که توسط رئیس مجلس به محضر مقام معظم رهبری ارسال شده و مورد موافقت ایشان قرار گرفته است، مربوط به قبل از تصویب مصوبه در مجلس نبوده است، بلکه اذن مقام معظم رهبری نسبت به مصوبه‌ی مجلس شورای اسلامی بعد از تصویب با رأی بالای نمایندگان و آن هم پس از ارسال به شورای نگهبان است و از این حیث نمی‌توان گفت که فرایند مقرر در قانون اساسی رعایت نشده است. بنابراین با توجه به اینکه این مصوبه به تأیید مقام معظم رهبری رسیده است، لذا کلیت آن با ایرادی مواجه نیست.

■ نظر شورای نگهبان

مصوبه با توجه به اذن مقام معظم رهبری مدظله‌العالی که طی نامه شماره ۱/۳۲۴۶۵ مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۸ در پاسخ استفسار رئیس محترم مجلس شورای اسلامی اعلام فرمودند؛ مغایر با موازین شرع و قانون اساسی تشخیص داده نشد.

ماده ۴- تسهیلات موضوع این قانون به طرح‌های غیر دولتی در حوزه کشاورزی، منابع طبیعی، معادن کوچک، فناوری اطلاعات، گردشگری، صنایع دستی، کلیه فعالیت‌های مربوط به فرش دستباف و خدمات، در مناطق روستایی و عشایری و همچنین برای تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی مستقر در نواحی صنعتی روستایی و شهرهای زیر ده هزار نفر جمعیت اختصاص می‌یابد.

■ دیدگاه مغایرت

براساس ماده (۴)، استفاده از تسهیلات صندوق توسعه ملی علاوه بر طرح‌های مربوط به تولید، برای طرح‌های خدماتی از جمله گردشگری نیز تجویز شده است؛ این در حالی است که موافقت مقام معظم رهبری با این مصوبه و اذن ایشان به برداشت از صندوق توسعه ملی منوط به مورد اهتمام قرار گرفتن موارد شش‌گانه‌ی مقرر در بند (۳) نامه‌ی رئیس مجلس بوده است و شرط پنجم مذکور در این بند است که تسهیلات موضوع این مصوبه فقط برای سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی و در زمینه‌ی تولید چه کشاورزی و چه

صنعتی، استفاده شود. بنابراین، حکم مقرر در ماده (۴) مبنی بر تجویز استفاده از تسهیلات صندوق توسعه ملی برای توسعه طرح‌های مربوط به حوزه‌ی خدمات مانند گردشگری و اطلاق خدمات در مناطق روستایی و عشایری، از جهت عدم رعایت شروط مقرر، خارج از حدود اذن مقام معظم رهبری محسوب شده و برخلاف بند (۱۰) سیاست‌های کلی برنامه‌ی پنج‌ساله‌ی ششم توسعه ابلاغی مقام معظم رهبری و نتیجتاً اصل (۱۱۰) قانون اساسی است؛ چه آنکه مطابق با بند (۱) اصل (۱۱۰)، تعیین سیاست‌های کلی نظام پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام، بر عهده‌ی مقام رهبری است و رعایت این سیاست‌ها در تمامی قوانین و مقررات ضروری است.

▪ دیدگاه عدم مغایرت

حکم مقرر در ماده (۴) مبنی بر استفاده از تسهیلات صندوق توسعه ملی برای طرح‌های خدماتی از جمله گردشگری خارج از اذن مقام معظم رهبری نبوده و مغایرتی با اصل (۱۱۰) قانون اساسی ندارد؛ چون اولاً موافقت مقام معظم رهبری با مصوبه‌ی حاضر با عنایت به اینکه این شروط باید قبل از تصویب مصوبه رعایت می‌شده است، نیست؛ بلکه ایشان بعد از موافقت خود با مصوبه‌ی مجلس، مقرر کرده‌اند که این شروط در هنگام اجرا و در آینده مورد اهتمام قرار گیرند و عبارت «مشروط» در اذن معظم‌له برای قوه‌ی مجریه است تا دولت و بانک‌ها بعد از تأیید مصوبه در شورای نگهبان، نسبت به اجرای آن اهتمام داشته باشد. ثانیاً منظور از شرط پنجم مقرر در بند (۳) نامه این نیست که این تسهیلات فقط به طرح‌های در زمینه‌ی تولید اختصاص یابد، بلکه منظور، تخصیص این منابع فقط به بخش خصوصی و طرح‌های غیر دولتی در مقابل بخش دولتی است. حتی اگر شرط پنجم مقرر در نامه‌ی رئیس مجلس مختص طرح‌های تولیدی دانسته شود، باز ایرادی از این حیث در خصوص طرح‌های خدماتی مثل گردشگری پیش نمی‌آید؛ چون با توجه به عام بودن عبارت «تولید صنعتی و کشاورزی»، این امر شامل همه‌ی انواع صنعت از جمله صنعت خدماتی و گردشگری نیز می‌شود.

▪ نظر شورای نگهبان

ماده (۴)، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

ماده ۷- آیین‌نامه اجرایی این قانون مشتمل بر تکالیف و سهم هر یک از دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط در این زمینه، چهارچوب و شرایط عقد قرارداد عاملیت با سپرده‌گذاری، نرخ سود متناظر بخش‌های هدف، دوره بازپرداخت متناسب با نوع طرح، سازوکار تزریق تدریجی منابع و پذیرش طرح‌های پیشنهادی سایر دستگاه‌ها، پس از ابلاغ این قانون ظرف مدت دو ماه توسط سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری در چهارچوب قوانین تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

■ دیدگاه مغایرت

براساس ماده (۷)، تعیین میزان نرخ سود تسهیلات اعطایی از منابع صندوق توسعه ملی به آیین‌نامه‌ی اجرایی مصوب هیئت وزیران واگذار شده است و بر این اساس، هیئت وزیران به هر میزانی که تشخیص دهد، می‌تواند برای اخذ تسهیلات اعطایی سود تعیین کند. این در حالی است که موافقت مقام معظم رهبری با این مصوبه منوط به رعایت شروط شش‌گانه مقرر در بند (۳) نامه‌ی رئیس مجلس شده است و طبق شرط چهارم بند (۳) آن نامه، میزان متوسط سودی که به بنگاه‌های سرمایه‌گذاران بخش کشاورزی و صنعتی تعلق می‌گیرد، نباید از شش درصد بیشتر باشد. بنابراین با توجه به اینکه براساس اذن مقام رهبری، سود تسهیلات اعطایی از منابع صندوق توسعه ملی نبایستی بیشتر از شش درصد (۰.۶٪) باشد، ولی در ماده (۷)، متوسط نرخ سود شش درصد (۰.۶٪) ذکر نشده است، بلکه تعیین سود به آیین‌نامه‌ی اجرایی واگذار شده است و هیئت وزیران در آیین‌نامه‌ی اجرایی می‌تواند سودی بیشتر از شش درصد (۰.۶٪) برای این تسهیلات در نظر بگیرد، لذا اطلاق ماده (۷) از این حیث خلاف اذن رهبری و نتیجتاً مغایر با نظر و امر ولایت مطلقه‌ی فقیه مذکور در اصل (۵۷) و صلاحیت‌های ایشان در اصل (۱۱۰) قانون اساسی است؛ چه آنکه همه قوا از جمله مجلس شورای اسلامی زیر نظر ولایت مطلقه‌ی امر هستند و نمی‌توانند مغایر با اوامر ایشان مقررهای وضع کنند.

▪ دیدگاه عدم مغایرت

حکم ماده (۷) مبنی بر واگذاری تعیین نرخ سود تسهیلات اعطایی از منابع صندوق توسعه ملی به آیین نامه اجرایی و عدم تعیین تعیین نرخ سود شش درصد (۰.۶٪) در این ماده، مغایرتی با اذن مقام معظم رهبری و نتیجتاً ولایت مطلقه فقیه مذکور در اصل (۵۷) و صلاحیت‌های ایشان مذکور در اصل (۱۱۰) قانون اساسی ندارد. چون اولاً براساس اذن مقام معظم رهبری، شروط شش‌گانه‌ی مقرر در بند (۳) نامه‌ی رئیس مجلس، باید در اجرای این مصوبه رعایت و مورد اهتمام قرار بگیرد، نه اینکه این شروط در مصوبه‌ی مجلس رعایت شده باشد. ثانیاً تعیین نرخ سود به آیین‌نامه‌ی اجرایی واگذار شده است و با توجه به مفاد اذن مقام معظم رهبری و شرط چهارم بند (۳) نامه‌ی رئیس مجلس، هیئت وزیران باید این شرط را رعایت کرده و نرخ سود تسهیلات اعطایی را نباید بیشتر از شش درصد (۰.۶٪) تعیین کند.

▪ نظر شورای نگهبان

نظر به اینکه در بند (۳) نامه رئیس محترم مجلس شورای اسلامی، سود متوسط (۰.۶٪) شش درصد پیش‌بینی شده، ولیکن در ماده (۷) مصوبه تعیین میزان آن به آیین‌نامه واگذار گردیده است؛ لذا اطلاق ماده (۷) از این جهت مغایر اذن معظم‌له و بالتیجه مغایر اصول (۵۷) و (۱۱۰) قانون اساسی می‌باشد.

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۶/۵/۳۱ (مرحله دوم)

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۶/۶/۸

[در ماده (۷) عبارت «نرخ سود میانگین شش درصد (۰.۶٪)» جایگزین عبارت «نرخ سود متناظر» می‌شود.]

ماده ۷- آیین‌نامه اجرایی این قانون مشتمل بر تکالیف و سهم هر یک از دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط در این زمینه، چهارچوب و شرایط عقد قرارداد عاملیت با سپرده‌گذاری، نرخ سود میانگین شش درصد (۰.۶٪) بخش‌های هدف، دوره بازپرداخت متناسب با نوع طرح، سازوکار تزریق تدریجی منابع و پذیرش طرح‌های پیشنهادی سایر دستگاه‌ها، پس از ابلاغ این قانون ظرف مدت دو ماه

توسط سازمان برنامه و بودجه کشور، با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری، در چهارچوب قوانین تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

▪ دیدگاه عدم مغایرت

ایراد شورای نگهبان به مصوبه‌ی قبلی، این بود که براساس اذن مقام معظم رهبری، سود تسهیلات اعطایی از منابع صندوق توسعه‌ی ملی نبایستی بیشتر از شش درصد (۶٪) باشد، ولی در ماده (۷) تعیین سود به آیین‌نامه‌ی اجرایی واگذار شده بود و هیئت وزیران در آیین‌نامه‌ی اجرایی می‌توانست سودی بیشتر از شش درصد (۶٪) برای این تسهیلات در نظر بگیرد، لذا از این حیث خلاف اذن رهبری و در نتیجه مغایر با امر ولایت مطلقه‌ی فقیه مذکور در اصل (۵۷) و صلاحیت‌های ایشان مذکور در اصل (۱۱۰) قانون اساسی شناخته شد. با توجه به اصلاح صورت گرفته در ماده (۷) که بر اساس آن، عبارت «نرخ سود میانگین شش درصد» جایگزین عبارت «نرخ سود متناظر» شده است، ایراد پیشین شورای نگهبان برطرف شده است؛ چون به موجب اصلاحیه‌ی حاضر، هیئت وزیران نمی‌تواند بیشتر از شش درصد (۶٪) برای تسهیلات اعطایی از منابع صندوق توسعه‌ی ملی نرخ سود تعیین کند و در نتیجه شروط مورد نظر مقام معظم رهبری در موافقت با این مصوبه رعایت شده است.

▪ نظر شورای نگهبان

ماده (۷) با توجه به اصلاحات به عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

▪ نظر نهایی شورای نگهبان

مصوبه‌ی مجلس شورای اسلامی در خصوص لایحه حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی، با توجه به اصلاحات به عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای (مدظله العالی)

در دیدار با اعضای شورای نگهبان (۱۳۷۹/۴/۲۸):
«... شما استدلال دارید، اما این استدلال برای مجلس، گاهی معلوم نیست، گاهی برای مجمع تشخیص هم درست معلوم نیست، ... در حالی که خوب است در متن آن حکم اشاره‌ای به استدلال بشود و در یک محل یا جداگانه آن استدلال به تفصیل نوشته بشود.»

گزارش استدلالی

پژوهشکده شورای نگهبان

تهران، خیابان شهید بهشتی (ره)، خیابان شهید سرافراز

کوچه پنجم پلاک ۱۱ کد پستی: ۱۵۹۷۸۵۶۱۱۳

تلفن: ۰۲۱-۸۸۵۳۳۴۲۹

نمابر: ۰۲۱-۶۴۰۱۴۸۱۷

nashr-rc.ir

gcr.ac.ir